

BESLUTSUNDERLAG

DATUM: 2016-10-11
AVDELNING: APP
HANDLÄGGARE: Gunnar Blomberg

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2017-00725

Nya föreskrifter om rapportering av underlag för statistik över värdepappersinnehav

1 Förslag till beslut

Direktionen fastställer Riksbankens föreskrifter (RBFS 2016:1) om rapportering av underlag för statistik över värdepappersinnehav enligt bilaga med ikraftträdande den 1 november 2016. Föreskrifterna ska offentliggöras i Riksbankens författningssamling.

2 Bakgrund

Direktionen fattade den 23 april 2015 beslut om att införa ny statistik över värdepappersinnehav (VINN). Den nya statistiken ska användas som underlag för Riksbankens arbete inom områdena finansiell stabilitet och penningpolitik. Motsvarande statistik samlas redan in bland Euroländerna och övriga EU-länder. Insamling och produktion sker hos SCB och införandet sker stegvis under 2016 och 2017.

Uppgifterna i VINN kommer att hämtas dels från befintlig myndighetsrapportering som lämnas till Finansinspektionen, dels direkt från uppgiftslämnare.

VINN bedöms täcka 85 - 90 % av det totala värdepappersinnehavet hos svenska placerare. För att nå en balans mellan täckning och uppgiftslämnarbörda föreslås insamlingen av uppgifter begränsas till placerare vars innehav har betydelse för statistiken.

Insamlingen av uppgifter om innehav av värdepapper berör följande kategorier av uppgiftslämnare:

- Monetära finansinstitut (MFI); Rapportering av värdepapper i bankernas egna balansräkningar, de fyra storbanksgruppernas innehav och depårapportering för att fånga innehav hos sektorer som annars inte nås. För närvarande skulle 19 MFI rapportera värdepapper i egen balansräkning, fyra skulle även rapportera dotterbankers innehav och nio skulle rapportera depåkunders innehav. Uppgifter om depåkunders innehav redovisas sammanslaget för hushållssektorn och i övrigt per enskild placerare.
- Pensionsinstitut, AP-fonder, tjänstepensionskassor; för närvarande skulle totalt 15 institut omfattas.

- Värdepapperscentral; i dagsläget en rapportör, Euroclear Sweden AB.

Denna insamling sker med stöd av 6 kap. 9 § första stycket riksbankslagen och behöver närmare regleras i föreskrifter av Riksbanken.

Den insamling som ska ske med stöd av riksbankslagen ger underlag för omkring hälften av de värdepappersinnehav som kommer att finnas i VINN. Den andra hälften är uppgifter om värdepappersinnehav som hämtas från befintlig myndighetsrapportering till Finansinspektionen. Det är dels försäkringsbolagens rapportering av solvens-2 som påbörjades i år, dels uppgifter om värdepappersfonders innehav av värdepapper som Finansinspektionen samlar in och presenterar på sin hemsida.

3 Ärendets beredning

Den insamling som behöver upprättas för VINN började förberedas med informationsmöten med berörda rapportörer i november 2015 respektive januari i år. Under våren har ett nära samarbete skett kring den kommande rapporteringen med de olika kategorierna av rapportörer. I detta arbete, som påverkat utformningen av rapportkraven, har Bankföreningen spelat en aktiv roll. Förslaget på ny rapportering har varit på remiss hos berörda instanser under sommaren 2016.

4 Överväganden

4.1 Förslaget till rapportering

Förslaget till rapportering innebär att värdepapperstillgångarna redovisas enligt principen värdepapper för värdepapper.

För värdepapper med ISIN-kod, vilket omfattar merparten av utelöpande värdepapper, behöver uppgiftslämnaren uppgi ett fåtal attribut som beskriver innehavet; t.ex. storlek på innehavet och verkligt/bokfört värde. För värdepapper som saknar ISIN-kod är det nödvändigt att dessutom ange ett antal egenskaper hos värdepappret; t.ex. typ av instrument, emittentens hemland och sektor, emissions- och förfallodatum och eventuell utdelning.

Rapportkraven är också utformade i syfte att, efter en övergångsperiod, ersätta MFI:s nuvarande aggregerade rapportering av specifikationer över värdepappersinnehav.

Tidskravet i rapporteringen är satt relativt snävt och ligger i ett spann mellan tionde och femtonde bankdagen efter månads/kvartalsskifte. Detta beror dels p.g.a. kopplingen till den nuvarande MFI-rapporteringen, dels på det omfattande löpande arbete hos SCB som kommer att krävas i form av kontroller, kompletteringar och beräkningar för att färdigställa VINN-uppgifterna.

Rapportstart är, för gruppen pensionsinstitut, AP-fonder och tjänstepensionskassor, satt till april 2017 med uppgifter avseende utgången av mars. För MFI och för Euroclear Sweden AB börjar rapporteringen i oktober 2017 med uppgifter avseende utgången av september.

4.2 Viktigare synpunkter i remissvaren och överväganden

Både Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen och Näringslivets Regelnämnd föreslår att rapportstarten skjuts framåt i tiden, bl.a. med hänsyn till det betydande systemutvecklingsarbete som kommer att krävas.

Det finns inte tillräckligt starka skäl att tillmötesgå detta krav. Uppgiftslämnare har redan nu god kännedom om vad rapporteringen kommer att innebära och har haft möjligheter att planera inför de kommande förändringarna. För MFI kommer detaljerade uppgiftskrav att finnas i oktober i år, ett år innan rapportering startar. För gruppen AP-fonder, pensionsinstitut, m.fl. meddelades detaljerade rapporteringskrav i maj i år, med rapportstart i april 2017. Det föreslås därför att den ursprungliga tidsplanen ligger fast.

Svenska Bankföreningen och *Svenska Fondhandlareföreningen* föreslår vidare i sitt gemensamma remissvar att endast värdepapper med ISIN-kod rapporteras. Detta skulle förenkla rapporteringen, då värdepapper utan ISIN-koder kräver att vissa kompletteringar görs av uppgiftslämnaren.

Om VINN-databasen inskränktes till att enbart omfatta enbart värdepapper med ISIN-kod skulle det innebära ett betydande bortfall och att värdet av uppgifterna i VINN för Riksbankens egna analyser skulle sjunka väsentligt. För att belysa förekomsten av värdepapper utan ISIN-kod kan det nämnas att svenska bankers kortfristiga upplåning i utländsk valuta för närvarande till hälften består av värdepapper utan ISIN-kod. Det föreslås därmed ingen ändring när det gäller värdepapper utan ISIN.

Svensk Försäkring, *Sparinstitutens Pensionskassa*, samt *Pensionsmyndigheten* föreslår att tidskravet i rapporteringen, som i förslaget är elfte bankdagen, skjuts framåt. Pensionsmyndigheten föreslår att rapporteringen bör ske femtonde bankdagen efter kvartalsskifte.

Det innebär inte någon större olägenhet att tillmötesgå detta krav och det föreslås att tidsfristen för den löpande rapporteringen för kategorin pensionsinstitut, AP-fonder och tjänstepensionskassor förlängs till den femtonde bankdagen efter kvartalsskifte.

Euroclear Sweden AB framhåller att man nu fokuserar på att utveckla ett nytt system EuroclearSafe, och föreslår att rapportering till VINN inte påbörjas förrän det nya systemet implementerats, vilket Euroclear bedömer kunna ske tidigast under 2018. Vidare föreslås att vissa uppgifter som saknas i det nuvarande systemet inte behöver rapporteras i VINN.

Euroclear Sweden har, i egenskap av central värdepappersförvarare, en central roll i ett system med rapportering av värdepappersinnehav. Dess underlag behöver finnas med från start i VINN-systemet. Som nämnts ovan föreslås att den ursprungliga tidsplanen ligger fast. Å andra sidan är det möjligt att tillmötesgå Euroclear Swedens förslag till förenklingar av rapporteringen. Det föreslås att rapporteringen begränsas till endast sådana uppgifter som enligt lagen om kontoföring måste finnas i anslutning till avstämningskonto. Detta får som konsekvens att SCB får ett något större arbete vid framställningen av VINN och att en av de rapporter rörande värdepappersinnehav som ska skickas till ECB får en sämre täckning. Eftersom möjligheterna att använda VINN i Riksbankens egna analyser inte påverkas är förslaget att begränsa rapporteringen för Euroclear Sweden fullt hanterbart för Riksbanken.

4. 3 Konsekvensutredning

En konsekvensutredning har gjorts enligt Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Utredningen visar att efter införandet av VINN, kan stora delar av nuvarande statistikrapportering av värdepappersinnehav upphöra. Sammantaget leder införandet av VINN ändå till en viss ökning av uppgiftslämnarnas löpande rapporteringskostnader.

Uppgifterna i den nya statistiken är viktiga i Riksbankens arbete och konsekvensutredningen ger inte anledning att, utöver vad som sagts i avsnitt 4.2 ovan, ändra det förslag till RBFS som här läggs för beslut.

4. 4 Ikraftträdande

Det föreslås att dessa föreskrifter träder i kraft den 1 november 2016.